

OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 2. mars 2016

9. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

Umfræftirspurn í flughermi
Flughermir TRU Flight TRaining er í notkun frá sex á morgnana og langt fram á nótt.

»4

Vantar fjárfestingu í ævintýri
Ævintýraferðamennska er 32 þúsund milljarða bransi á heimsvisu.

»8

Svipmyndin Þór Bæring
Vinahópur hefur keypt Ölvisholt brugghús og ætlar að leggja áherslu á vöruþróun og vörumerkið.

»10

Ekki láta undan óttanum
Lars Christensen segir ólíklegt að átök í Sýrlandi og Úkrainu muni ekki hafa mikil áhrif á heimshagkerfið.

»12

Ferðamenn greiði eðlilegt gjald
Stjórnarformaðurinn segir að finna verði lausn á vandamálum vegna ferðamanna áður en það sé of seint.

Milljarða arðgreiðslur tryggingafélaganna

Stórsýningin
Verk og vit
2016

Íslenskur byggingariðnaður,
skipulagsmál og mannvirkjagerð
Laugardalshöll 3.-6. mars

Verið velkomin
á glæsilega
sýningu!

www.verkogvit.is

SKJÓÐAN

Er einhver munur á gömlu bönkunum og þeim nýju?

STÓRU BANKARNIR þrír hafa nú skilað uppgjörum fyrir 2015. Ekki geta þeir kvartað því hagnaður ársins er um 107 milljarðar. Hagnaðurinn frá hrúni er 480 milljarðar, sem verður að teljast talsvert í hagkerfi, sem hrundi nánast til grunna, þar sem allur hlutabréfamarkaðurinn hvarf á einni nóttu – varð að núlli.

ÞETTA ER EKKI slæmt í hagkerfi þar sem viðskiptavinir bankanna úr hópi einstaklinga lentu í vanskilum og bankarnir leystu til sín þúsundir íbúða. Þetta er nokkuð gott í umhverfi þar sem bankarnir leystu til sín hundruð, ef ekki þúsundir, fyrirtækja og atvinnufasteigna vegna skuldavanda eigenda, þegar skuldir tvöfölduðust og jafnvel þrefölduðust í hrúninu.

ÞETTA ER EKKI SÍST eftirtektarverður „árangur“ hjá stóru bönkunum þremur þegar horft er til þess að forverar þeirra, bankarnir sem féllu, högnuðust ekki um nema 450 milljarða á árunum 2003-2007, á fimm ára tímabili, sem hefur verið tekið sem dæmi um það hve „ruglið“ í íslenska fjármálakerfinu hafi verið orðið algert á þeim tíma, sem stundum er nefndur „gróðærið“.

SJÁLFSAGT má með núvörðisútreikningum komast að þeirri niðurstöðu að hagnaður gömlu bankanna í „gróðærinu“ hafi verið sjónarmun meiri en hagnaður endurreistu bankanna frá hrúni. Gömlu bankarnir voru alþjóðlegar fjármálastofnanir með viðskipti um víða veröld. Hagnaður þeirra

varð til í London, Stokkhólmi, Ósló, Kaupmannahöfn, Lúxemborg, Sviss, New York og víðar.

GÖMLU BANKARNIR færðu heim hagnað af alþjóðaviðskiptum og greiddu skatta af honum hér á landi. Í ljós kom að íslensku bankarnir voru áhættusæknir og einsleitir og þegar alþjóðlegt fjármálakerfi ríðaði féllu þeir allir.

NÝJU BANKARNIR eru ekki alþjóðleg fjármálafyrirtæki í neinum skilningi þess hugtaks. Þeir starfa í lokuðu hagkerfi sem er í fjöðrum gjaldeyrishafta. Nýju bankarnir fengu allar innlendar eignir gömlu bankanna á hálfvirið, eða innan við það, eftir því um hvaða eignir var að ræða, og hafa endurmetið þær upp í fullt verð og gengið fram af fullkominni hörku gegn sínum nýju viðskiptavinum, sem þeir fengu líka í arf eftir gömlu bankana. Starfsmenn Landsbankans fengu hlut í bankanum sem verðlaun fyrir að ganga sérlega hart fram gagnvart viðskiptavinum bankans.

NÝJU BANKARNIR sækja ekki hagnaðinn til útlanda eins og þeir gömlu. Hagnaður þeirra samanstendur af brostum vonum fólks sem tók lán fyrir íbúðinni sinni, sorgum fyrrverandi hjóna og tárnum barna sem búa við skort í allsnægtalandinu, Íslandi. Nýju bankarnir mergsjúga íslensk heimili og fyrirtæki til að ná sínum hagnaði. Samt er verið að dæma stjórnendur gömlu bankanna í fangelsi en stjórnendur nýju bankanna ganga um eins og finir menn.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLÉLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Stefán Karlsson**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

NÝTT OG BETRA APP

Smelltu þér á Fréttablaðsappið og lestu blaðið hvar og hvenær sem er.

Fáðu Fréttablaðið ókeypis í símann eða spjaldtölvuna.

Þú færð appið á visir.is/fbl eða beint í gegnum

FRÉTTABLAÐIÐ

Flughermirinn er hjústur í Hafnarfirði. Þangað koma flugmenn víða að í þjálfun. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Erlend félög sækja í nýja flugherminn

Umframeftirspurn eftir tímum í nýja flugherminn í Hafnarfirði. Félög á borð við Fedex og DHL á meðal viðskiptavina. Meiri eftirspurn á veturna en sumrin.

Umframeftirspurn er eftir tímum í nýja flugherminn sem Tru Flight Training rekur í Hafnarfirði. Rekstur flughermisins hófst í byrjun árs 2015.

„Notkun flughermisins hefst klukkan sex á morgnana og stendur yfir alveg til klukkan þrjú og jafnvel fimm á nóttunni,“ segir Guðmundur Örn Gunnarsson, framkvæmdastjóri TRU Flight Training.

„Við vorum að miða við að við værum að keyra hann 4.000 til 4.500 tíma á ári en það stefnir í það í ár að við verðum með 5.000 til 5.500 tíma,“ segir Guðmundur Örn en bætir við að meiri eftirspurn sé á veturna en á sumrin. „Það er minna að gera á sumrin af því að farþegaflugfélögin fljúga svo miklu meira á sumrin,“ segir Guðmundur Örn. Þess vegna séu veturnir nýttir til þjálfunar. „Við önnum ekki eftirspurn á veturna.“

Guðmundur Örn segir að Ícelandair sé langstærsti kunninn, enda eigandi að félaginu. „Síðan

Notkun flughermisins hefst klukkan sex á morgnana og stendur yfir alveg til klukkan þrjú og jafnvel fimm á nóttunni.

Guðmundur Örn Gunnarsson, framkvæmdastjóri TRU Flight Training.

er Fedex með samning við okkur þannig að þeir eru að koma 20 daga í mánuði allavega í þjálfun. Reyndar eru fleiri flugfélög að koma eins og DHL og Jet 2 sem er í Bretlandi,“ segir Guðmundur Örn. Að auki hafi borist fyrirspurnir frá öðrum. „Við höfum bara ekki pláss akkúrat núna en það verður kannski seinna.“

Áður en nýi hermirinn var smíðaður var kannaður sá möguleiki að kaupa gamlan hermi og laga hann til. Guðmundur Örn segir að það sé akkur í því fyrir Ícelandair að geta sent flugmenn sína í hermi sem sé nákvæmlega eins og vélarnar þeirra. „Og það hefur skilað því að flugfélögin hafa sýnt áhuga á að koma hingað.“

Guðmundur segir að eftirspurnin sé svo mikil þessa dagana að ekki náist að anna henni almennilega. Þess vegna verði Ícelandair að senda sína flugmenn út. „Það er minnihlutinn en engu að síður verðum við að senda þá.“ Þeir eru þá sendir til Bretlands, meðal annars til Gatwick og Manchester, en einnig til Parísar í Frakklandi.

Ícelandair á 51 prósent í flugherminum en 49 prósent á félag sem heitir TRU Simulation + Training og er dótturfélag Textron sem á Bell Helicopter og Cessna.

jonhakon@frettabladid.is

Vikan sem leið

2,7
milljarða hagnaður

Árið 2015 var metár í hagnaði tölvuleikjaframleiðandans CCP. Hagnaður ársins nam 2,7 milljörðum króna, samanborið við tap upp á 8,7 milljarða króna árið áður. Um er að ræða rúmlega ellefu milljarða króna viðsnúning í rekstri félagsins. Heildareignir í árslok námu 10,4 milljörðum króna. Eigið fé nam 4,6 milljörðum króna.

106,8
milljarða hagnaður

Viðskiptabankarnir þrír högnuðust um 106,8 milljarða króna árið 2015. Arion banki hagnaðist mest eða um tæpa fimmmtíu milljarða króna, Landsbankinn hagnaðist um 36,5 milljarða króna og Íslandsbanki hagnaðist um 20,6 milljarða króna. Hagnaður Íslandsbanka dróst saman milli ára, en hagnaður hinna bankanna jókst milli ára.

2,8
prósent atvinnuleysi

Hlutfall atvinnulausra af vinnuafli var 2,8 prósent í janúar. Samkvæmt Vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu Íslands voru að jafnaði 192.500 manns á aldrinum 16-74 ára á vinnumarkaði í janúar 2016, sem jafngildir 81,7 prósentu atvinnuþátttöku. Af þeim voru 187.200 starfandi og 5.400 án vinnu og í atvinnuleit. Hlutfall starfandi af mannfjölda var 79,5 prósent.

Á döfinni

Miðvikudagur 2. mars

MAREL - Aðalfundur.

Fimmtudagur 3. mars

HAGSTOFA ÍSLANDS - Valdir liðir útflutningsvöru og þjónustu.

Föstudagur 4. mars

HAGSTOFA ÍSLANDS - Vöruviðskipti við útlönd, febrúar 2016, bráðabirgðatölur.

NYHERJI - Aðalfundur.

Þriðjudagur 8. mars

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Fjöldi þinglýstra leigusamninga um íbúðarhúsnæði eftir landshlutum.

Miðvikudagur 9. mars

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Fasteignamarkaðurinn í mánuðinum eftir landshlutum.

Fimmtudagur 10. mars

HAGSTOFA ÍSLANDS - Velta í virðisauka-

skattskyldri starfsemi.

HAGSTOFA ÍSLANDS - Landsframleiðslan á 4. ársfjórðungi 2015.

HAGSTOFA ÍSLANDS - Landsframleiðslan 2015, bráðabirgðatölur.

ICELANDAIR GROUP - Aðalfundur.

SÍMINN - Aðalfundur.

keldan
dagatal viðskiptalífis

visir Allar markaðsupplýsingar

Eigðu eða

leigðu starfsmanna-

búnaðinn.

Tölvur

Skjáiir

Símar

Office 365

Rekstur

Kostir þess að leigja.

Þú greiðir fasta upphæð á mánuði í þrjú ár og því er ekki þörf að leggja út fyrir öllum kostnaði í einu. Kostnaður við hvern starfsmann verður þekktur og ábyrgð er á búnaðinum út samningstímam. Að samningstíma loknum er mögulegt að endurnýja búnaðinn.

Settu saman pakka sem hentar þér.

Nánar á www.ok.is/eigduleigdu – sala@ok.is

Opin Kerfi
– allt er mögulegt

Mikil tækifæri í ævintýraferðamennsku

Ævintýraferðamennska á heimsvísu er metin á yfir 32 þúsund milljarða íslenskra króna. Mikil tækifæri eru í greininni, en ævintýraferðamenn eyða að jafnaði fjórutíu prósentum meira en hefðbundnir ferðamenn. Þörf er á fjárfestingu í greininni á Íslandi.

„Ævintýraferðamennska er ein örast vaxandi grein innan ferðaþjónustunnar í heiminum í dag. Greinin óx um sextíu prósent milli ára 2011 og 2012. Gríðarlegur tekjur fylgja greininni en ævintýraferðamenn eru að jafnaði betur menntaðir, með hærri tekjur, og eyða talsvert lengri tíma og meiri peningum á ferðalögum sínum en hefðbundnir ferðamenn,“ segir Gabriel Cote-Valiquette. Hann hélt erindi um málið á Iceland Tourism Invest ráðstefnunni í gær.

Cote-Valiquette er frá Kanada, hann hefur unnið við ferðamennsku í áratug og er verkefnastjóri yfir námi í ævintýraleiðsögn, sem er námsbraut á vegum Keilis og Thompson Rivers University í Kanada.

Í erindi sínu gerði hann grein fyrir stöðu ævintýraferðamennsku úti um allan heim og reynslu hans af henni bæði í Bresku Kólumbíu í Kanada og á Íslandi. „Eitt það erfiðasta við ævintýraferðamennsku er að skilgreina hana,“ segir Cote-Valiquette en hann skilgreinir hana sem það að uppfylla tvennt af þrennu, að fela í sér hreyfingu, samskipti við umhverfið eða menningarleg samskipti. Ævintýraferðamennska var metin á rúmlega 250 milljarða Bandaríkjadala árið 2014, jafnvirði rúmlega 32 þúsund milljarða íslenskra króna.

Í Bresku Kólumbíu varð sannkölluð sprenging í ævintýraferðamennsku á tíunda áratug síðustu aldar. Starfsmenn greinarinnar lærðu heilmikið af þeirri reynslu og þurftu að skipuleggja sig betur, og meðal annars takmarka aðgengi ferðamanna að ýmsum stöðum. Í dag er greinin þó gríðarlega stór þar, 2.500 fyrirtæki starfa eingöngu í ævintýraferðamennsku í fylkinu, og mikið hefur verið lagt upp úr greininni. Velta af ævintýraferðamönnum nemur tuttugu prósentum af heildarveltu af ferðamönnum á svæðinu.

„Ég held að gríðarleg tækifæri séu í greininni á Ísland. Hér er allt sem til þarf til að viðhalda ferðamennsku, meðal annars óspillt náttúra, og rík

Þörf er á aukinni fjárfestingu í ævintýraferðamennsku á Íslandi að mati Cote-Valiquette. FRÉTTABLAÐID/VILHELM

Ævintýraferðamenn eru að jafnaði betur menntaðir, með hærri tekjur, og eyða talsvert lengri tíma og meiri peningum á ferðalögum sínum en hefðbundnir ferðamenn.

Gabriel Cote-Valiquette

menning,“ segir Cote-Valiquette. Hann telur að ævintýraferðamennska samrýmist sýn hagsmunaaðila í ferðaþjónustu, að hámarka tekjur af ferðaþjónustu og á sama tíma að lágmarka umhverfisáhrif hennar. Hann bendir á að ferðamenn sem sækja í ævintýraferðir vilji að jafnaði vera umhverfisvænni en hefðbundnir ferðamenn.

Að erindi Cote-Valiquette loknu hófust pallborðsumræður meðal

frumkvöðla á sviði ævintýraferðamennsku hér á landi. Þar kom fram að Ísland er meðal topp fimm landa í ævintýraferðamennsku í heiminum og því sé mikið af tækifærum hér. Þátttakendur sögðu að fjárfestar væru í auknum mæli farnir að skoða þessi fyrirtæki en ekki bara hótél.

Þeir voru sammála um að mikilvægt væri að dreifa þessum ferðamönnum vel, og hafa jafnvel takmarkanir við ákveðin svæði, en

einnig að hafa í huga að ekki úi og grúi af þeim alls staðar. Þátttakendurnir voru einnig sammála um mikilvægi þess að herða leyfiskröfur til ferðaþjónustuaðila. Á endanum fullyrta Hjalmar Arnason, framkvæmdastjóri Keilis, að svo virðist sem ævintýraferðamennska á Íslandi sé að ljúka sínum fyrsta fasa með frumkvöðlum, en núna sé hún að færast á næsta stig með fjárfestum. saeunn@frettabladid.is

Úti- og innimottur á tilboði

– úrval af frábærum mottum í mörgum gerðum og stærðum

Tilboð
Verð frá
3.188 Kr.

Rekstrarvörur
– fyrir þig og þinn vinnustað

Réttarhálsi 2 • 110 Reykjavík
Sími: 520 6666 • sala@rv.is • rv.is

Grimmleg vörn fyrir sérhagsmuni

„Það er sorglegt í þessari umræðu að þarna eru ríkir sérhagsmunir varðir mjög grimmilega með því að um neytendahagsmuni sé að ræða. Ég held að við sjáum mjög glögg tölur á svo er ekki,“ sagði Henny Hinz á fundi um búvörusamninga á Grand Hóteli í gær. Samningurinn, sem undirritaður var 19. febrúar, felur í sér rúmlega 130 milljarða króna greiðslur til bænda á tíu árum.

Henny segist telja að margt hefði mátt gera, sem hefði gagnast neytendum, en hefði líka verið til mikilla bóta fyrir greinina í heild. Undir þetta tók Daði Már Kristófersson, dósent í hagfræði. Hann sagði litlar breytingar felast í samningnum frá núverandi kerfi.

Daði sagði að allar breytingarnar á samningnum, jafnvel þótt einhverjar væru jákvæðar, væru mjög hægfara. „Samningurinn er til tíu ára. Fyrstu fimm árin á nákvæmlega ekkert að gerast. Það finnst mér rosalega mikill fyrirvari á ekki meiri breytingum en raun ber vitni.“

Daði Már vill auka samkeppni á markaðnum og auka þannig aðhald. „Þetta ættum við að gera með því að semja um gagnkvæman markaðsaðgang við nágannaríkin. Breyta samkeppni í framleiðslu og vinnslu með því til dæmis að láta reglur samkeppnislaga ná utan um landbúnað.“

Þá sagðist Daði Már vilja breyta stuðningsfyrirkomulaginu meira í almennan stuðning, sem myndi

Daði Már Kristófersson, auðlindahagfræðingur og forseti félagsvísindasviðs Háskóla Íslands.

stuðla að framleiðniaukningu, nýsköpun og þróun. Stuðningurinn ætti ekki að einskorðast við framleiðslu á lambakjöti og mjólk.

Daði Már benti á að nú þegar hefðu verið gerðar verulegar breytingar með afnámi tolla á grænmeti; tómata, gúrku og papríku. Þessar breytingar hefðu að mörgu leyti verið skynsamlegar. Tollvernd hafi verið afnumin en framleiðslustuðningur verið settur á. „Niðurstaðan úr þessu varð sú að verð lækkaði mjög mikið. Framleiðendum fækkaði mjög mikið en markaðurinn stækkaði mjög mikið,“ segir Daði. Hann segir ábatann fyrir neytendur hafa glögglega komið fram í verðþróuninni og segir verð hafa lækkað um helming. – jhh

STOMP PRODUCTIONS OG GLYNIS HENDERSON PRODUCTIONS KYNNA Í SAMSTARFI VIÐ SENU LIVE

SÍÐAST
SELDIST UPP Á

4

SÝNINGAR!

REYKJAVÍK

LONDON

NEW YORK

DUBAI

LAS VEGAS

STOMP

HARPA 11. & 12. JÚNÍ

„SANNKALLAÐIR
SVIÐSTÖFRAR!“

- THE SUNDAY TELEGRAPH

„ÓTRÚLEGUR KRAFTUR,
FÁGÚN OG HNYTTNI!“

- THE INDEPENDENT ON SUNDAY

„UNDRAVERÐ ORKA
OG ÓTRÚLEGUR AGI!“

- THE EVENING STANDARD

MÍÐASALA HEFST 10. MARS KL. 10!

Floridana
LIFDU VEL!

MÍÐASALA Á TIX.IS, HARPA.IS OG Í MÍÐASÖLU HÖRPU.
PÓSTLISTAFORSALA SENU LIVE FER FRAM 9. MARS. NÁNAR Á WWW.SENA.IS/STOMP

sená
LIVE!

Dæluskiptið Perla sökk í Reykjavíkurhöfn í nóvember. Tókst að koma skipinu á flot en örlög þess voru sett í hendur tryggingafélags Björgunar, eigenda Perlu. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Ný reikningsskil skapa milljarða í arð

VÍS, Sjóvá og TM munu hafa greitt tæpa 30 milljarða til eigenda sinna frá 2013 gangi áform um arðgreiðslur og endurkaup hlutabréfa eftir. Félögin drögu úr afsláttum og hækkuðu iðgjöld í fyrra. Tryggingarekstur á að standa undir sér en ekki treysta á fjárfestingatekjur.

Ingvar Haraldsson
ingvar@frettabladid.is

Íslensku tryggingafélögin þrjú í Kauphöll Íslands hyggjast greiða eigendum sínum 8,5 milljarða í arð og kaupa af þeim hlutafé fyrir allt að 3,8 milljarða samkvæmt tillögum stjórnar sem lagðar verða fyrir á aðalfundum þeirra í mars. Samanlagður hagnaður þeirra var 5,6 milljarða á síðasta ári.

Alls munu tryggingafélögin hafa greitt eigendum sínum tæpa 30 milljarða frá árinu 2013 gangi endurkaupaáætlanir og áform um arðgreiðslur eftir.

Þá skilaði Vörður, sem ekki er skráður í Kauphöllina, methagnaði, 658 milljónum króna. Ekki hefur verið tilkynnt um tillögu að arðgreiðslu en félagið greiddi 300 milljónir króna í arð á síðasta ári.

Hæstan arð stefnir VÍS á að greiða eða 5 milljarða, en félagið hagnaðist um 2 milljarða á síðasta ári. Þá stefnir Sjóvá, sem hagnaðist um 657 milljónir króna í fyrra, á að greiða 3 milljarða í arð og fá heimild til að kaupa 157 milljónir eigin bréfa á næstu 18 mánuðum sem á núverandi markaðsvirði eru metin á 2 milljarða króna. Stefnir er að því að nýta hluta upphæðarinnar til að kaupa hluta af hlut ríkisins í Sjóvá. Ríkissjóður varð stærsti hluthafi Sjóvá, á 13,7 prósent hlut, eftir afhendingu stöðugleikaframlags Glitnis til ríkisins í byrjun ársins.

TM, sem hagnaðist um 2,8 milljarða á síðasta ári, hyggst greiða 1,5 milljarða í arð og stefnir því til viðbótar á að kaupa eigin hlutabréf fyrir 1,8 milljarða króna á árinu.

Ný reikningsskil mynda svigrúm Sigurður Örn Karlsson, sérfræðingur hjá IFS greiningu, bendir á að arðgreiðslurnar í tilfelli Sjóvár og VÍS séu að hluta til tilkomnar vegna nýrra reikningsskilaaðferða sem félögin tóku upp í samræmi við Solvency II tilskipun Evrópusambandsins, sem innleiða á á Íslandi. Með hinni nýju aðferð lækkaði váttryggingaskuld Sjóvár í ársbyrjun 2014 um 2,7 milljarða og eigið fé hækkaði um 2,2 milljarða. Þá lækkaði váttryggingaskuld VÍS um 5 milljarða og eigið fé hækkaði um 3,7 milljarða vegna breytinganna. Þá gaf VÍS í síðustu viku út vikjandi skuldabréf að fjárhæð 2,5 milljarða króna, en eigendur skuldabréfsins fá síðast greitt út af lánveitendum félagsins lendi félagið í fjárhagserfiðleikum. Því megi flokka skuldabréfið með eigin fé félagsins í gjaldþoli þess, og því auki það svigrúm VÍS til að greiða arð að sögn Sigurðar. Gjaldþol félagsins er eigið fé félagsins að frádregnum óefnislegum eignum.

Arður renni fremur til neytenda Runólfur Ólafsson, framkvæmdastjóri Félags íslenskra bifreiðaeigenda, segir að miðað við framsetningu tryggingafélaganna hafi tjón verið ofáætlað sem renna ætti til viðskiptavina tryggingafélaganna en ekki í arðgreiðslur. „Hluti af uppgjöri hinna ýmsu váttryggingar-

Lykiltölur í rekstri tryggingafélaganna 2014 og 2015

Upphæðir í milljónum króna	Sjóvá		TM		VÍS		Vörður	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Eigin iðgjöld***	13.317	12.826	12.635	11.305	16.016	15.356	5.475	4.973
Samsett hlutfall	103,9%	94,8%	103,3%	99,0%	101,5%	104,5%	105,9%	98,3%
Fjárfestingatekjur	4.623	1.297	4.061	2.615	4.076	2.439	1.164	446
Eigin tjón**	-10.596	-8.932	-10.318	-8.654	-12.712	-12.659	-4.562	-3774
Hagnaður	657	1.055	2.827	2.074	2.076	1.240	658	385
Arður og endurkaup eigin bréfa*	3.215	4.372	3.300	2.128	5.000	3.716	Óvíst	300
Efnahagsreikningur								
Eignir	41.435	44.251	31.720	31.078	46.331	46.466	11.330	10.264
Eigið fé	16.291	17.810	12.159	13.960	19.180	15.956	3.475	3.116
Skuldir	25.143	26.441	19.562	17.118	27.150	30.510	7.855	7.148

* Tillögur um arðgreiðslur vegna ársins og tilkynnt áform um endurkaup hlutabréfa

**Eigin tjón eru útgreidd tjón að frádregnum greiðslum til tryggingafélaganna vegna endurtrygginga

***Eigin iðgjöld eru iðgjöld að frádregnum endurtryggingum

Aðalatriðið er að veroleggja áhættuna rétt. Ef tjónakostnaður er þannig að hann er alltaf hærrí en iðgjöld þurfa þeir að öllum líkindum að hækka verð til þess að halda því réttum megin.

Sigurður Örn Karlsson, sérfræðingur hjá IFS greiningu

greina, til dæmis ökutryggingar sem að stærstum hluta eru skyldu-tryggingar, lögbundnar, er það að menn áætla tjón og setja í sjóði til að mæta áætluðum tjónakostnaði. Miðað við þessa framsetningu þá er búið að ofáætla, þannig að menn hafa borð fyrir báru," segir Runólfur.

„Í orðræðu sem hefur verið á liðnum árum, þá hafa fulltrúar váttryggingafélaganna vísað til þess að þar sé sannarlega um skuld að ræða, þannig að það er sannarlega sú túlkun uppi að þetta sé eitthvað sem komi til með að greiðast til váttryggingartaka og tjónþola en ekki að þetta sé óinnleystur hagnaður eigenda," segir hann.

„Síðan er hægt að greiða þessi

5

milljarða hyggst VÍS greiða í arð. Hagnaður félagsins var 2 milljarða króna árið 2015.

ofáætluðu tjón sem arð til hluthafa, langt umfram hagnað fyrirtækisins. Í eðlilegu viðskiptaumhverfi myndi svona ekki ganga.“

Runólfur bendir á að til að mynda bifreiðatryggingar, brunatryggingar og fleiri tryggingar séu

skyldutryggingar. „Þetta er eitthvað sem þú kemst ekkert undan að kaupa. Á okkar markaði ert þú bara með þessa fjóra aðila sem þú getur verslað við,“ segir Runólfur.

„Það sem við sjáum líka, sem er sterk vísbending um fákeppni, er að öll félögin eru nánast að bjóða upp á sömu vöruna,“ segir hann.

Breytingar með nýrri stjórn VÍS

Breytingar hafa verið gerðar á rekstri VÍS eftir að hluthafafundur kaus nýja stjórn í nóvember. Kallað var til hluthafafundarins í kjölfar þess að tveir hópar keyptu yfir 5 prósent hlut í VÍS. Annars vegar var um að ræða félagið Óskabein ehf. og hins vegar hjónin Guðmund Þórðarson og Svanhildi Nönnu Vigfúsdóttur, fyrrverandi eigendur Skeljungs. Guðmundur og Norðmaðurinn Jostein Sörvoll, fulltrúi Óskabeins, náðu báðir kjöri í stjórn VÍS.

Andri Gunnarsson, hluthafi í Óskabeini og varamaður í stjórn VÍS, segir að þær áætlanir sem Óskabein hafi lagt upp með hafi í meginatriðum gengið eftir. „Við sáum að það væri umtalsvert svigrúm til arðgreiðslu, bæði með útgáfu á víkjandi bréfi sem TM var búið að gera, og svo hitt að það kom fram í stjórnendakynningum á síðasta ári að áhrifin af hinum nýja reikningsstaðli yrðu afturvirk til ársbyrjunar 2014.“

Þá sendi VÍS viðskiptavinum sínum bréf í lok nóvember þar sem tilkynnt var að iðgjöld yrðu hækkuð vegna slæmrar afkomu.

Skömmu fyrir jólin tilkynnti stjórn VÍS að hún hygðist þiggja 75 prósent hækkan reglulegra launa sem samþykkt hafi verið á síðasta aðalfundi. Vegna mikillar umræðu í samfélaginu síðasta vor ákvað þáverandi stjórn VÍS að þiggja ekki launahækkunina. Stjórnarmönnum eru því nú greiddar 350 þúsund

Kvartað var sérstaklega undan lélegu ástandi vega í uppgjörskynningu VÍS.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Tjónum fjölgar í efnahagsuppsveiflu

Guðmundur Jóhann Jónsson forstjóri segir að útgreiðsla tjóna aukist í efnahagsuppsveiflu.

„Almennt er þróun mála þannig að í þessu bættu efnahagsástandi aukast tjón mikið,“ segir hann.

Undir þetta tekur Sigurður Örn Karlsson og bendir á að almennt hækki hið samsetta hlutfall eftir því sem umsvif í efnahagslífinu aukist. „Samsett hlutfall hjá tryggingafélögum var lægra eftir hrúnið, en er farið að hækka aftur.“

Sérstaklega hafi afkoma tryggingafélaga í ökutækjagreinum verið erfið. „Þetta fylgir hagvext-

inum og auknum kaupmætti, lágu oliuverði og fjölgun ferðamanna. Umferð á vegum landsins er að aukast milli ára sem skilar sér í fjölgun tjóna,“ segir hann.

Þá er tekið fram í uppgjörskynningu VÍS að viðhaldi vega sé ábótavant. Bilrúðutjónum hafi fjölgað um 23,6 prósent milli ára. Guðmundur á von á því að tryggingafélögin muni leggja áherslu á að rukka þá sem lendi í flestum slysum um hærri iðgjöld. „Ég held að það séu öll félögin í þeirri vegferð að bæta hjá sér áhættumat og tengja iðgjaldasetninguna við þær niðurstöður,“ segir hann.

●● Þetta er eitthvað sem þú kemst ekkert undan að kaupa. Á okkar markaði ert þú bara með þessa fjóra aðila sem þú getur verslað við.

Runólfur Ólafsson, framkvæmdastjóri Félags íslenskra bifreiðaeigenda

krónur á mánuði og laun stjórnarformanns eru 600 þúsund krónur á mánuði. Stjórnin sendi í kjölfarið frá sér tilkynningu þar sem fram kom að viðbótargreiðslum fyrir fundi hafi verið hætt og að launakjör stjórnarmanna VÍS væru nú svipuð því sem gerðist í sambærilegum félögum á markaði.

Verri afkoma af tryggingum

Rekstur tryggingafélaga skiptist í meginatriðum í tvennt, afkomu af tryggingarekstrinum sjálfum og svo hins vegar af fjárfestingum. Tryggingareksturinn er yfirleitt mældur með svokölluðu samsettu hlutfalli sem reiknað er sem tjónakostnaður og rekstrarkostnaður sem hlutfall af iðgjöldum. Á síðasta ári fór hið samsetta hlutfall versnandi hjá öllum félögum að VÍS undanskildu en var yfir 100 prósent hjá þeim öllum. Verst var útkoman hjá Verði þar sem samsetta hlutfallið hækkaði úr 98,3 prósentum árið 2014 í 105,9 prósent árið 2015.

Öll tryggingafélögin hafa sett sér það markmið að koma samsetta

hlutfallinu undir 100 prósent sem þýðir að fyrir hverjar 100 krónur sem fást í iðgjöld séu útgreiðslur vegna tjóna og kostnaðar undir 100 krónum.

Meðal annars sem viðbragð við þessu hækkuðu VÍS, Sjóvá og Vörður öll iðgjöld á síðasta ári. Sigurður segir að TM hafi lagt áherslu á að hækka iðgjöld hjá tjónaþungum viðskiptum. Þá séu öll félögin að vinna í því að draga úr afsláttum til viðskiptavina.

„Við höfum talað um það í eitt og hálft ár að tryggingafélögin þyrftu að gera eitthvað í þessari verðlagningu. Afkoma ökutækjetrygginga og annarra trygginga væri ekki viðunandi,“ segir hann. Hins vegar hafi reynst erfitt fyrir tryggingafélögin að hækka verðskrár árið 2014 og í byrjun árs 2015 vegna samkeppninnar á tryggingamarkaði að sögn Sigurðar.

„Aðalatriðið er að verðleggja áhættuna rétt. Ef tjónakostnaður er þannig að hann er alltaf hærri en iðgjöld þurfa þeir að öllum líkindum að hækka verð til þess að halda því réttum megin,“ segir hann.

Afkoma í hinum armi tryggingafélaganna, tekjum af fjárfestingum, var hins vegar góð á síðasta ári. „Fjárfestingastarfsemin var að skila mjög góðu ári, umfram væntingar,“ segir Sigurður.

Sigurður segir ávöxtun tryggingafélaganna hafa verið í takti við ávöxtun á hlutabréfa- og skuldaþréfamaðum. Miklar hækkanir urðu á hlutabréfamarkaði á síðasta ári en Úrvalsvísitala Kauphallarinnar hækkaði um 49 prósent að teknu tilliti til arðgreiðslna.

Sigurður segir samsett hlutföll samanburðartryggingafélaga erlendis hafi verið lægra en hér á landi. „Í samanburðarfélögum er það rétt yfir 93-94 prósent. Þannig að afkoman af tryggingunum er betri þar.“

Á meðan við prentum fyrir þig...

Umbúðir • Bækur • Tímarit • Fyrir skrifstofuna • Bæklingar
Fjölóstur • Kynningarefni • Dagblöð • Stafrænt • Allskonar!

ÍSAFOLDAR
PRENTSMÍÐJA

Suðurhraun 1 | Garðabæ | Sími: 59 50 300 | www.isafold.is

GUNNAR GUNNARSSON

Ráðinn forstöðumaður áhættustýringar

Gunnar Gunnarsson hefur verið ráðinn forstöðumaður áhættustýringar hjá Creditinfo á Íslandi. Gunnar mun leiða líkanagerð og vörubrúun tengda áhættustýringu.

Gunnar hefur starfað um árabíl á sviði áhættustýringar. Gunnar er með doktorspróf í stærðfræði frá Kaliforníuháskóla í Santa Barbara, MA-gráðu í stærðfræði frá sama skóla og B.Sc.-gráðu í stærðfræði frá Háskóla Íslands. – sg

BRJÁNN JÓNASSON

Fer til starfa hjá BSRB

Brjánn Jónasson hefur hafið störf sem kynningarfulltrúi BSRB. Þar mun hann stýra ytri og innri upplýsingagjöf bandalagsins, skipulagningu funda og samskiptum við fjölmiðla.

Brjánn starfaði áður sem ráðgjafi hjá almannatengslafyrirtækinu Cohn & Wolfe á Íslandi. Fyrir það starfaði hann sem blaðamaður á Fréttablaðinu og Morgunblaðinu. Brjánn er með meistaragráðu í alþjóðablaðamennsku frá City University í London og BA-gráðu í mannfræði frá Háskóla Íslands. – jhh

LÁRUS SIGURÐUR LÁRUSSON

Til liðs við Lögmenn Sundagörðum

Lárus Sigurður Lárusson héraðsdómslögmáður hefur hafið störf hjá Lögmönnum Sundagörðum. Lárus er einn reynslumesti lögfæðingur landsins í samkeppnisrétti. Hann var áður lögfæðingur hjá Samkeppniseftirlitinu og þar áður hjá Persónuvernd.

Lárus mun sérhæfa sig í verkefnum á sviði samkeppnisréttar, s.s. samrunum, opinberum samkeppnishömlum og undanþágum frá samkeppnislögmum auk þess að annast hagsmunagæslu fyrir fyrirtæki í samskiptum við samkeppnisvirkni.

Lárus starfaði sem lögfæðingur hjá Samkeppniseftirlitinu árin 2010-2016. – jhh

Þór Bæring segir nýja eigendur Ölvisholts vilja koma framleiðslunni í lag og leyfa bruggmeistara Ölvisholts að njóta sín meira. FRÉTTABLAÐID/VILHELM

Reynslan úr heimi fjölmiðla nýtist vel í fyrirtækjarekstri

Þór Bæring Ólafsson keypti ásamt fimm vinum sínum rekstur Ölvisholts. Hann vill leggja áherslu á að byggja upp vörumerkið og tengja reksturinn við ferðaþjónustu og bjóða fólki að skoða framleiðsluna.

SVIPMYND

ÞÓR BÆRING ÓLAFSSON

Ferðamálafrömuðurinn Þór Bæring Ólafsson keypti á dögunum Ölvisholt brugghús ásamt fimm öðrum félögum sínum.

„Við ætlum fyrst og fremst að koma framleiðslunni í lag og leyfa bruggmeistararnum okkar að njóta sín meira,“ segir Þór Bæring. Hann segir að það hafi ekki verið nægilega mikið um nýjungar upp á síðkastið hjá Ölvisholti. „Það er margt gott en ekki komið neitt nýtt frá Ölvisholti í langan tíma. Við sjáum bara ótrúlega mörg tækifæri sérstaklega með þessari vakningu í kringum handverksbjórana.“

●● Það er margt gott en ekki komið neitt nýtt frá Ölvisholti í langan tíma.

Þór Bæring Ólafsson hjá Ölvisholti

Þór segir að það þurfi líka að hugsa vel um vörumerkið. „Það hefur verið í dvala satt að segja,“ segir Þór. Hann vill líka kanna forsendurnar fyrir því að bjóða fólki í auknu mæli í heimsókn í Ölvisholt og skoða framleiðsluna og fá að smakka. „Það er eitthvað sem hefur ekki verið nýtt síðustu ár.“ Þór hefur umtalsverða starfsreynslu úr ferðaþjónustu. Tölf ár eru síðan

hann og Bragi Hinrik Magnússon stofnuðu ferðaskrifstofu sem hét Markmenn. „Það eru tólf ár síðan ég og Bragi félagi minn stofnuðum ferðaskrifstofu sem hét Markmenn. Eftir nokkur ár í því þá keypti Iceland Express af okkur þá ferðaskrifstofu. Við unnum í smá tíma þar en hættum og fórum í nám báðir tveir,“ segir Þór. Þegar nýtt flugfélag, WOW air, tók svo til starfa árið 2012 voru þeir spurðir að því hvort þeir væru til í að opna ferðaskrifstofu á nýjan leik. Úr varð að þeir stofnuðu Gaman Ferðir. „Fyrirtækið hefur stækkað gríðarlega hratt og auðvitað munaði heilmikið um að WOW air keypti helmingshlut í fyrirtækinu í fyrra.“

Þór Bæring er fjölmiðlamaður að uppruna og telur að sú reynsla nýt-

ist vel. „Maður þarf alltaf að koma sér og vörum sínum á framfæri. Það er hluti af þessu og það hefur klárlega reynst vel,“ segir Þór. Hann sé búinn að prófa að vera blaðamaður, útvarpsmaður, sjónvarpsmaður og fleira. „Það er góð reynsla og fullt af góðu fólki sem maður þekkir í kringum það.“

Hann segir að ferðalög og bjór-drykkja séu á meðal sinna áhugamála. „Það er virkilega gaman að ferðast og ég og fjölskylda mín höfum verið dugleg að gera það í gegnum tíðina. Þannig að það er alveg klárlega í fyrsta sæti. En síðan er góður matur og góðir drykkir alltaf að sjálfsgöðu mjög gott líka,“ segir Þór. Hann er líka mikið í íþróttum og þá einkum í blaki og skvassi. jonhakon@frettabladid.is

Bezos og Zuckerberg á meðal þeirra ríkustu

Tæknitröllin Jeff Bezos, forstjóri Amazon, og Mark Zuckerberg, forstjóri Facebook, skutu sér inn á topp tíu lista tímaritsins Forbes yfir ríkustu menn í heimi. Listinn var birtur í gær.

Bezos er í fimmta sæti en Zuckerberg í því sjötta. Bill Gates, sem er meðstofnandi Microsoft, hefur verið efstur á listanum sautján sinnum síðustu 22 árin. Hann er enn númer eitt á listanum jafnvel þótt eigur hans hafi rýnað um 4,2 milljarða dala (550 milljarða króna). Þær nema núna um 75 milljörðum dala (9.750 milljörðum króna).

Mexíkaninn Carlos Slim fór aftur á móti úr öðru sæti í fjórða. Í stað

hans kemur Amancio Ortega, sem á tiskuvörudejuna Zóru. Hinn vel þekkti Warren Buffet er svo í þriðja sæti.

Zuckerberg er þrjátíu og eins árs. Eignir hans hækkuðu um 11,2 milljarða dala (1.460 milljarða króna) í fyrra og nema 44,6 milljörðum dala (5.800 milljörðum króna). Rekstur Facebook gekk vel í fyrra. Afkomutölur, sem voru birtar í síðasta mánuði, sýna að tekjur jukust um 44 prósent og námu 17,9 milljörðum dala (2.300 milljörðum króna) og hagnaður jókst um 25 prósent. Nam hagnaðurinn í fyrra 3,7 milljörðum dala (480 milljörðum króna).

Á lista Forbes voru 1.810 millj-

Mark Zuckerberg nýtur þess að rekstur Facebook gekk mjög vel á síðasta ári.

FRÉTTABLAÐID/PEA

arðamæringar en þeir voru 1.826 árið á undan. Þar af eru einungis 190 konur en þær voru 197 árið á undan. Meðaleignir allra milljarðamæringanna námu 3,58 milljörðum dala (465 milljörðum króna).

Forsetaframbjóðandinn, Donald Trump, var í 324. sæti á listanum. Eigur hans jukust um 400 milljónir dala (52 milljarða íslenskra króna) og námu 4,5 milljörðum dala (585 milljörðum íslenskra króna).

Tímaritið Forbes segir að erfiðar markaðsaðstæður í heiminum hafi mikil áhrif á listann. Aðstæður hafa einkum verið erfiðar í Kína. Þar eru nýir milljarðamæringar 70 talsins en 42 detta út af listanum. – jhh

AUKATÓNLEIKAR!
MIDASALA HAFIN

...LIFUN

TRÚBROT

Öll vinsælustu lög hinnar goðsagnakenndu hljómsveitar TRÚBROTS verða flutt í Eldborgarsal Hörpu.

Þar verður einnig eitt helsta meistaraverk íslenskrar tónlistarsögu, ...LIFUN, flutt í heild sinni, en verkið er 45 ára í ár.

„Ég fór á föstudaginn var og skemmti mér alveg hreint konunglega. Þetta var hvefarr krónu virði og rúmlega það svo ekki sé meira sagt.“

„Frábærir tónleikar, mikill kraftur í hljómsveitinni og Gunnar og Shady flott. Eins og maðurinn sagði, hvefarr krónu virði.“

„Mæli sterklega með þessum tónleikum, gæti vel hugsað mér að fara aftur.“

26. MARS / AUKATÓNLEIKAR

Midasala hafin á tix.is, í miðasölu Hörpu og í síma 528-5050.

HARPA DÆGURFLUGAN

Iðnaður

Almar

Guðmundsson

framkvæmdastjóri
Samtaka iðnaðarins

Stóra myndin

Tæpur helmingur af útflutningsverðmætum vöru og þjónustu frá Íslandi á rætur í hinum fjölmörgu greinum iðnaðarins. Greinin veitir tugþúsundum manna vinnu og er grundvallaruppspretta verðmæta-sköpunar.

Velmegun, aukin framleiðni og bætt lífskjör eru þannig nátengd þróun og stöðu iðnaðarins sem aftur ræðst af starfsskilyrðum og þeim meginstraumum sem ein-kenna samfélagið á hverjum tíma. Margir slíkir kraftar munu móta nánustu framtíð og skipulag efnahagsstarfseminnar þarf að taka mið af því.

Loftslag fer hlýnandi og minni losun gróðurhúsalofttegunda, betri umgengni við umhverfið og bætt orkunýting er áskorun sem við verðum að takast á við. Iðnaðurinn er þar í lykilhutverki – tilbúinn með hugmyndir og lausnir.

Við erum tiltölulega ung þjóð en erum að eldast. Með tímanum þurfa hlutfallslega færri vinnandi að standa undir verðmæta-sköpuninni. Þessi þróun er sérstök áskorun fyrir iðnaðinn þar sem fólk með iðnmenntun eldist mun hraðar. Það skýrist af óviðunandi ásókn í verk- og tækninám jafnvel þótt gnótt tækifæra biði fólks með þessa hæfni.

Á næstu áratugum mun öldruðum fjölga hratt og á okkur hvílir sú skylda að sinna þeim vel en líka að vera sveigjanleg og bjóða þeim að vinna lengur sem það vilja og geta. Öldrun þjóðarinnar kallar á nýjar lausnir og atvinnulíf þarf að vera í forystu við að bjóða upp á hagkvæm úrræði – betri lausnir fyrir minna fé.

Við erum stödd í einni mestu tæknibyltingu sögunnar. Þótt efnahagslífið á Íslandi hafi lengst af verið drifið áfram af nýtingu náttúruauðlinda munu tæknibreytingar og framfarir skipta mestu í náninni framtíð.

Þau samfélög sem best ná að hagnýta sér tækni og þróa nýja munu skara fram úr. Ísland er í harðri samkeppni um að laða til sín og halda í mannaútsfræka starfsemi. Þótt skilyrði fyrirtækja til rannsóknar og þróunar hafi batnað umtalsvert á liðnum árum vantar mikið upp á að við stöndum keppinautum okkar jafnfætis.

Þetta er stóra myndin sem blasir við okkur. Á 10. mars nk. leitum við svara við því hvernig atvinnulífið bregst við þessum vandasömu áskorunum og nýtir tækifærin sem í þeim felast. Við þurfum að vinna að mikilvægustu verkefnum til að ná árangri samfélaginu öllu til heilla. Öflugur iðnaður skapar gott líf fyrir einstaklinga, fyrirtæki og samfélag.

Sjávarútvegurinn að taka við sér

Frá árinu 2011 hafa jarðskjálftar, flóðbylgja og kjarnorkuslys orðið til þess að tekjur sjávarútvegsins í Fukushima hafa dregist saman um 90 prósent. Fóru úr 44 milljónum dala á ári. Nú er sjávarútvegurinn að byrja að taka við sér. Sýni eru tekin úr fiskinum til þess að kanna geislavirkni. Hann er síðan seldur á markaði. Hér má sjá fiskimenn að störfum. FRÉTTABLAÐIÐ/ EPA

Ekki bugast vegna örökréttis ótta

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Eftir því sem landfræðipólitísk spenna í Úkraínu hefur magnast og stríðið í Sýrlandi virðist versna dag frá degi hef ég hugsað sífellt meira um áhrif slíkra atburða á markaði og hagkerfi. Eitt er að skilja hvað er um að vera og annað að skilja hagfræði slíkra atburða. Hvaða áhrif hefur landfræðipólitísk spenna eða hryðjuverk á fjárfestingar og neysluávarðanir?

Flestum hættir til að gefa sértækar skýringar á efnahagslegum og fjárhagslegum áhrifum slíkra atburða. En það er ekki þannig sem ég myndi líta á þetta. Tækin sem hagfræðingar nota til að skilja verðlagningu bjórs eða eftirspurn eftir fótboltamiðum má einnig nota til að skilja til dæmis sjálfsmorðsprengjuárásir eða hvernig markaðir bregðast við landfræðipólitískri spennu.

Þetta var lykilboðskapur nóbelsverðlaunahafans Gary Becker, sem lést 2014. Becker hlaut nóbelsverðlaunin í hagfræði 1992 „fyrir að hafa fært vettvang rekstrarhagfræðilegrar greiningar yfir á margvísleg svið mannlegrar hegðunar og samskipta, þar á meðal hegðunar utan markaða“.

Í grein um „Ótta og viðbrögð við hryðjuverkum“ frá 2011, sem hann skrifaði með Yona Rubinstein, sýndi Gary Becker fram á að áhrif hryðjuverka á efnahagsstarfsemi væru oft skammvinn og þótt þau væru kostnaðarsöm gæti fólk lært að hafa stjórn

●● Það eru ekki hryðjuverk og landfræðipólitik sem eru líklegust til að leiða til heimskreppu, heldur hættan á mistökum seðlabanka heimsins.

á ótta sínum, og að efnahagshvatar hefðu áhrif á hve vel það tækist.

Raugreining þeirra á sjálfsmorðsárásum í Ísrael sýndi að þótt áhrif sjálfsmorðsárása væru mikil fyrst í stað væru áhrifin skammvinn og kæmu til dæmis ekki í veg fyrir að fólk notaði strætisvagna. Kostnaðurinn við að láta undan (örökréttum) ótta væri einfaldlega of mikill svo að þeir sem hugsa rökrétt myndu einfaldlega,

og það með réttu, álykta sem svo að hættan á að verða fórnarlamb hryðjuverka væri mjög lítil – jafnvel í Ísrael.

Þetta gæti hjálpað okkur að skilja af hverju aukin landfræðipólitísk spenna á undanförunum árum hefur haft tiltölulega lítil áhrif á fjármála-markaði heimsins. Það er kostnaðarsamt að viðhalda örökréttum ótta við landfræðipólitískar hættur. Jú, aukin landfræðipólitísk spenna getur vissulega haft neikvæð áhrif á hagkerfi víða um heim, en það er mjög lítil ástæða til að halda að annaðhvort stríðið í Sýrlandi eða bardagar í Úkraínu hafi einhver meiriháttar áhrif á hagkerfi heimsins. Það er ekki ætlunin að vera kaldhæðinn, og á því leikur enginn vafi að við höfum séð gífurlega miklar mannlegrar þjáningar bæði í Úkraínu og Sýrlandi, en það ætti ekki að fá okkur til að láta undan örökréttum ótta. Það eru ekki hryðjuverk og landfræðipólitik sem eru líklegust til að leiða til heimskreppu, heldur hættan á mistökum seðlabanka heimsins.

Ég gef kost á mér...

Hin hliðin

Guðrún

Högnadóttir

framkvæmdastjóri
Franklin Covey

... til áframhaldandi setu í Hvíta húsinu. Í Lundunum. Hér í Garða-bæ.

Ég býð mig fram til áframhaldandi góðrar hugsunar og skoðana-gleði. Ég gef kost á mér til áframhaldandi einlægur trúar á því að mér – og þér – er falid að gæta einhverrar stórkostlegustu auðlindar heims. Náttúru, þekkingar, tærleika og fegurðar Íslands og Íslendinga.

Og Jarðar. Ég er tilbúinn að axla þá ábyrgð sem felst í uppeldi barna minna, rekstri fyrirtækisins míns, menntun nemenda minna, þátttöku minni í sjálfbodastarfi og uppbyggingu á frábæru samfélagi. Þannig ætla ég að vera til fyrirmyndar, eins og þú, og marka mína arfleið.

Og ég er tilbúinn að gera aðra ábyrgð fyrir þeirra loforðum. Með því að vera á tánum. Með því að gefa ekki afslátt af væntingum mínum til kjörinna fulltrúa. Með því að halda seljendum við sin loforð um þjónustu og vöru á sanngjörnu verði og í miklum gæðum. Með því að uppræta spillingu – jafnvel þótt hún eigi sér stað hjá nágrönnum og vinum. Með því

●● Erum við öll forsetar? Já, i raun.

Með öllum okkar orðum og athöfnum erum við forgöngumenn. Við höfum margfalt meiri áhrif en afar okkar og ömmur. Hugsanir okkar ná miklu lengra um samfélagsmiðla á þekkingaröld heldur en í pappírs-ræðum forfeðra okkar.

að kalla á stöðugar umbætur á þeim stjórnlagaramma sem leggur grunninn að góðu samfélagi. Með því að gefa af mér en ekki hrifsa til mín. Með því að kjósa, styðja, hlusta, lesa og læra.

Erum við öll forsetar? Já, i raun. Með öllum okkar orðum og athöfnum erum við forgöngumenn. Við höfum margfalt meiri áhrif en afar okkar og ömmur. Hugsanir okkar ná miklu lengra um samfélagsmiðla á þekkingaröld heldur en í pappírs-ræðum forfeðra okkar. En þeim völdum fylgir ábyrgð. Ábyrgð sem við þurfum að virða og rækta á hverju augnabliki.

Hverjir eru mestu áhrifamenn þessa lands. Peningamenn? Alþingismenn? Eða eru það kennarar

landsins sem snerta hvert einasta mannsbarn með visku sinni og sýn. Erum það heilbrigðisstarfsmenn sem minna okkur á hvað það er sem skiptir í raun og veru mestu máli? Erum það foreldrar þessa lands sem leiðbeina æsku okkar um þau gildi sem byggja í raun og veru öflugt samfélag?

Er það ekki þú og ég? Þjóðarleiðtogi er mikilvæg tákmynd. Með takmörkuð völd. Ætlun mín er ekki að gengisfella embættið. Ætlun mín er að minna þig á að þú og ég – án titils – erum miklu áhrifameiri í dag heldur en nokkur fulltrúi í táknaðu hvítu húsi.

Enginn er sjálfkjörinn til slíkrar ábyrgðar. Vöndum okkur. Þú færð mitt atkvæði.

SJÓNVARP

FM957.IS

FM957APPID

ÚTVARP

FM957

FERMINGARLEIKUR

FM957

GJAFIR AÐ VERÐMÆTI

1.000.000,-

SKRÁNING Á FM957.IS

Stjórna- maðurinn

@stjornamadur

Byrgjum brunninn

Spár gera nú ráð fyrir að ferðamönnum fjölgi um 37% frá síðasta ári og fram á þetta. Það eru auðvitað gleðitíðindi fyrir land og þjóð og gangi spáin eftir koma riflega 1,7 milljónir ferðamanna til landsins á árinu. Fjöldi ferðamanna mun þá hafa næstum sexfaldast frá aldamótum.

Þetta er auðvitað mögnuð þróun, og nokkuð sem ber að fagna. Hér hefur sprottið upp fjöldinn allur af fyrirtækjum sem gera út á ferðamennsku; hvalaskoðun, fjallaskíði, hjólatúra, leiðsögn um íverustaði álfa og huldufólks og guð má vita hvað. Annar hver maður auglýsir svo íbúð sína til leigu á Airbnb.

Ekki má heldur gleyma að hér starfa líka tvö flugfélög sem virðast bæði gera það gott. Nokkuð sem hefði þótt tíðindum sæta fyrir örfáum árum.

Fjölgun ferðamanna má vafalaust þakka mörgum – bæði opinberum og einkaaðilum sem tekist hefur vel að markaðssetja Ísland sem ferðamannaland. Fyrst og fremst er þetta þó landinu sjálfu að þakka. Ísland er öðruvísi staður með magnaða náttúru sem áhugavert er að sækja heim.

Ekki eru þó öll teiknin góð. Flugstöðin í Leifstöð virðist sprungin í enn eitt skiptið og tíðindi berast trekk í trekk af skipulagsslysum á helstu ferðamannastöðum landsins. Þegar slíkt fer á versta máta getur fólk hlotið verra af.

Ekki er seinna vænna en að fara að líta heildstætt á ferðamannamál í landinu. Þar er mikilvægasta spurningin sú hvernig fjármagna eigi nauðsynlegar endurbætur á infrastruktuur. Einhver sagði að eðlilegast væri að notendur standi undir slíku.

Sjálfsagt og eðlilegt er að aðgangsgjald sé greitt að ferðamannastöðum. Einnig þarf að finna leið til að láta þá sem ósjálfbjarga verða standa undir kostnaði við björgunar- aðgerðir (oftast með því að seilast í ferðatryggingar viðkomandi). Hvort tveggja væri í takti við það sem annars staðar tíðkast.

Híð opinbera þarf að hugsa fyrir því hvernig best er að vinna úr þessum málum. Áður en það verður um seinan.

190,7

MILLJARÐA JÁKVÆÐUR
ÞJÓNUSTUJÖFNUÐUR

Samkvæmt bráðabirgðatölum Hagstofunnar fyrir árið 2015 var útlutningur á þjónustu 562,5 milljarðar en innflutningur á þjónustu 371,8 milljarðar. Þjónustujöfnuður við útlönd var því jákvæður um 190,7 milljarða en var jákvæður um 134,6 milljarða á árinu 2014 á gengi hvors árs.

Ferðapjónusta skilaði 77 milljarða afgangi.

48 %

MEIRI HLUTABRÉFAVELTA

Heildarviðskipti með hlutabréf í febrúar mánuði í Kauphöll Íslands námu 53.475 milljónum eða 2.546 milljónum á dag. Það er 12 prósentu lækkun frá fyrri mánuði, en 48 prósentu hækkun á milli ára.

Mest voru viðskipti með bréf Icelandair Group, 18.522 milljónir, Marel 7.456 milljónir, og N1, 4.367 milljónir.

25.02.2016

Ég skil ekki og ég hef sagt það við Kristján af hverju heimilislæknar eða rekstraraðilar þessarar heilbrigðisþjónustu þurfi að vinna við einhver önnur skilyrði en önnur heilbrigðisfyrirtæki. Eins og þetta hefur verið praktiserað á Norðurlöndunum, þá eru engar hömlur á þessu fremur en öðru.

Þórarinn Ingólfsson, formaður Félags heimilislækna.

4

ÓSKARSVERÐLAUNATILNEFNINGAR

BESTA MYND

BESTA LEIKSTJÓRN - LENNY ABRAHAMSON
BESTA HANDRIT - EMMA DONOGHUE
BESTA LEIKKONA Í AÐALHLUTVERKI - BRIE LARSON

“‘ROOM’ ER EINSTÖK, BIOUPPLIFUN... EINFALDLEGA MÖGNUM ÁHORFS.”
LOU LUMENICK, NEW YORK POST

“BRIE LARSON MUN FÁ ÞIG TIL AÐ TAKA ANDKÖF. ÞÚ MUNT EKKI SJÁ BETRI LEIK Í ÁR”
DENNIS DERMODY, PAPER

SIGURVEGARI
PEOPLE'S CHOICE AWARD
tiff.40 Toronto International Film Festival

“OUR WORLD SEEMS A BIT BIGGER AND BRIGHTER THAN IT DID TWO HOURS EARLIER.”
MATTHEW JACOBS, THE HUFFINGTON POST

“A TRIUMPH. ONE OF THE MOST EMOTIONAL EXPERIENCES I HAVE HAD IN A THEATER.”
PETE HAMMOND, DEADLINE HOLLYWOOD

Óður til móðurástarinnar
RICHARD LAWSON, VANITY FAIR

ÁSTIN Á SÉR ENGIN TAKMÖRK

ROOM

BYGGT Á SAMNEFNDRI METSÓLUBÓK

AN A24 RELEASE TELEFILM CANADA FILM4 AND BIRD SCANNAN NA GÉIRANN/THE IRISH FILM BOARD
WITH THE PARTICIPATION OF ONTARIO MEDIA DEVELOPMENT CORPORATION PRESENT AN ELEMENT PICTURES/NO TRACE CAMPING PRODUCTION IN ASSOCIATION WITH DUPERELLE FILMS A FILM BY LENNY ABRAHAMSON "ROOM"
BRIE LARSON JACOB TREMBLAY JOAN ALLEN SEAN BRIDGERS AND WILLIAM H. MACY WRITTEN BY FRONA WEIR ROBIN D. COOK CSA DIRECTED BY LEA CAPRAN PRODUCED BY STEPHEN TREMBLAY EDITOR NATHAN MUGENT EXECUTIVE PRODUCERS ETHAN TOBMAN
EXECUTIVE PRODUCERS DANNY COHEN EXEC PRODUCED BY EMMA DONOGHUE PRODUCED BY ANDREW LOWE EMMA DONOGHUE JESSE SHAPIRA JEFF ARKISS DAVID KOSSE BRUCE GARNETT TESSA BOSS
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY ED GRUNEY EXECUTIVE PRODUCERS DAVID GROSS
EXECUTIVE PRODUCERS EMMA DONOGHUE PRODUCED BY LENNY ABRAHAMSON

EGILSHÖLL

KRINGLAN SAMBIO

SAMBIO.is

AKUREYRI SAMBIO

KEFLAVÍK SAMBIO

ALFARAKKI SAMBIO

12

Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Opíð allan sólarhringinn

í Engihjalla,
Vesturbergi og
Arnabakka

Iceland